

Sayı: 33859 31 Aralık 2020 Saat: 10:00
Dış Ticaret İstatistikleri, Kasım 2020

Kasım ayında genel ticaret sistemine göre ihracat %0,9 azaldı, ithalat %15,9 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2020 yılı Kasım ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %0,9 azalarak 16 milyar 94 milyon dolar, ithalat %15,9 artarak 21 milyar 127 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Kasım döneminde ihracat %8,3 azaldı, ithalat %3,5 arttı

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2020 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %8,3 azalarak 151 milyar 670 milyon dolar, ithalat %3,5 artarak 197 milyar 14 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Aylara göre dış ticaret, Kasım 2020

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Kasım	2019	165 446		190 290		- 24 844		86,9
	2020	151 670	-8,3	197 014	3,5	- 45 344	82,5	77,0
Kasım	2019	16 243		18 228		- 1 986		89,1
	2020	16 094	-0,9	21 127	15,9	- 5 033	153,5	76,2

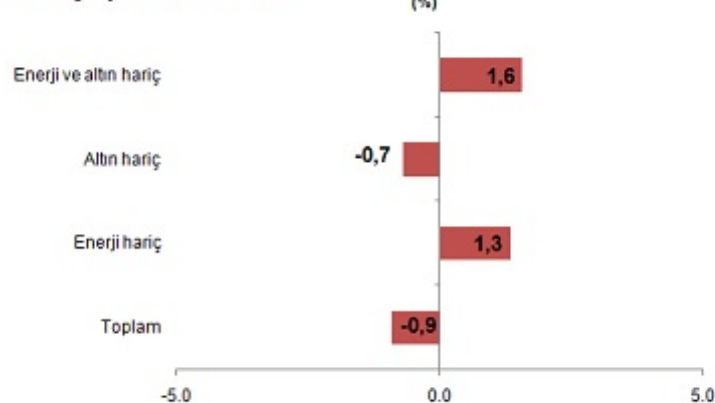
Kasım ayında enerji ürünleri ve altın hariç ihracat %1,6, ithalat %20,3 arttı

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2020 Kasım ayında %1,6 artarak 15 milyar 441 milyon dolardan, 15 milyar 682 milyon dolara yükseldi.

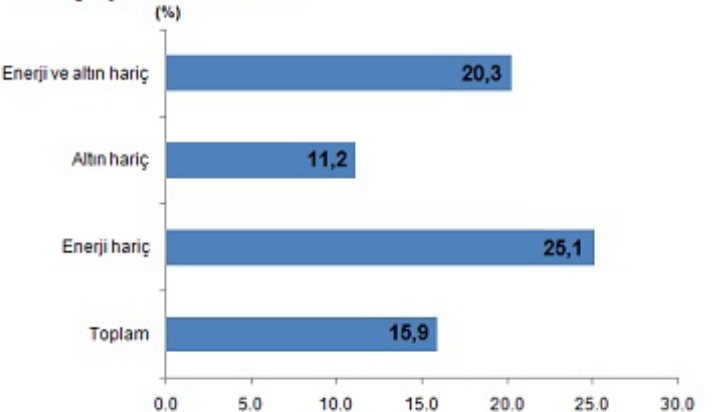
Kasım ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat %20,3 artarak 13 milyar 318 milyon dolardan, 16 milyar 20 milyon dolara yükseldi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Kasım ayında 338 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi %10,2 artarak 31 milyar 702 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %97,9 oldu.

İhracat gelişim hızı, Kasım 2020 (%)

İthalat gelişim hızı, Kasım 2020 (%)

Dış ticaret açığı Kasım ayında %153,5 arttı

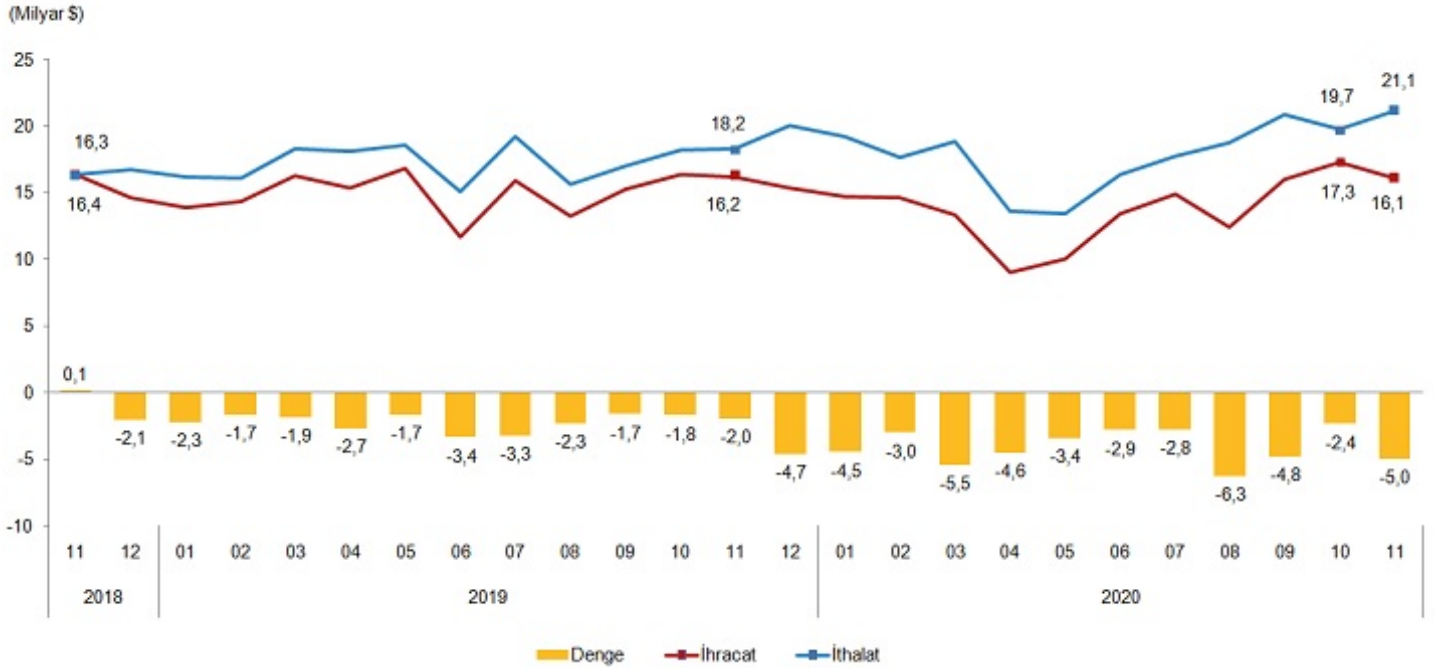
Kasım ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %153,5 artarak 1 milyar 986 milyon dolardan, 5 milyar 33 milyon

dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2019 Kasım ayında %89,1 iken, 2020 Kasım ayında %76,2'ye geriledi.

Dış ticaret açığı Ocak-Kasım döneminde %82,5 arttı

Ocak-Kasım döneminde dış ticaret açığı %82,5 artarak 24 milyar 844 milyon dolardan, 45 milyar 344 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2019 Ocak-Kasım döneminde %86,9 iken, 2020 yılının aynı döneminde %77,0'a geriledi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Kasım 2020

Kasım ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı %93,5 oldu

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2020 Kasım ayında imalat sanayinin payı %93,5, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %4,1, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,9 oldu.

Ocak-Kasım döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı %94,4, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,4, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,7 oldu.

Kasım ayında ara mallarının toplam ithalattaki payı %72,3 oldu

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2020 Kasım ayında ara mallarının payı %72,3, sermaye mallarının payı %14,8 ve tüketim mallarının payı %12,4 oldu.

İthalatta, 2020 Ocak-Kasım döneminde ara mallarının payı %74,5, sermaye mallarının payı %14,4 ve tüketim mallarının payı %10,9 oldu.

Sektörlere göre dış ticaret, Kasım 2020

Sektörler	(Milyon ABD \$)									
	Kasım			Ocak-Kasım						
	2019	2020	Değişim	2019	2020	Değişim	Değer	Pay (%)	Değer	Değişim (%)
ISIC Rev.4	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	(%)	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	(%)
İhracat (FOB)										
Toplam	16 243	100,0	16 094	100,0	-0,9	165 446	100,0	151 670	100,0	-8,3
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	618	3,8	657	4,1	6,4	4 923	3,0	5 186	3,4	5,3
Madencilik ve taşocakçılığı	281	1,7	305	1,9	8,5	2 941	1,8	2 583	1,7	-12,2
İmalat	15 274	94,0	15 056	93,5	-1,4	156 826	94,8	143 194	94,4	-8,7
Diğer	70	0,4	76	0,5	8,9	756	0,5	707	0,5	-6,5
İthalat (CIF)										
Toplam	18 228	100,0	21 127	100,0	15,9	190 290	100,0	197 014	100,0	3,5
Sermaye (yatırım) malları	2 360	12,9	3 130	14,8	32,6	23 336	12,3	28 389	14,4	21,7
Ara (ham madde) malları	13 951	76,5	15 273	72,3	9,5	147 456	77,5	146 702	74,5	-0,5
Tüketim malları	1 859	10,2	2 629	12,4	41,4	18 977	10,0	21 386	10,9	12,7
Diğer	58	0,3	96	0,5	64,0	521	0,3	537	0,3	3,0

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

ISIC: Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması

BEC: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

Kasım ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Kasım ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 515 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 94 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 953 milyon dolar ile Irak, 905 milyon dolar ile ABD, 800 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %32,7'sini oluşturdu.

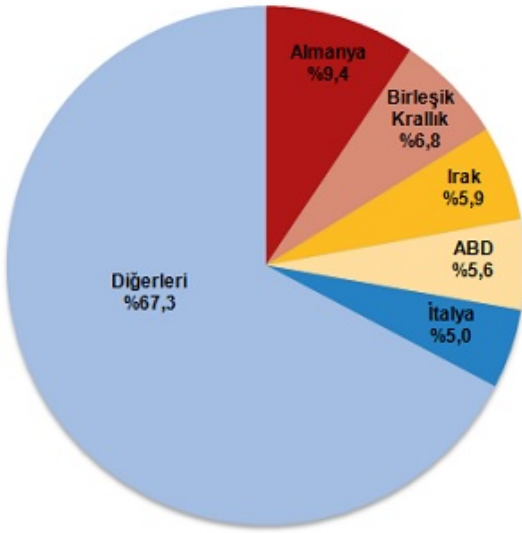
Ocak-Kasım döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 14 milyar 406 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 10 milyar 131 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 9 milyar 101 milyon dolar ile ABD, 8 milyar 160 milyon dolar ile Irak ve 7 milyar 228 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %32,3'ünü oluşturdu.

İthalatta ilk sırayı Almanya aldı

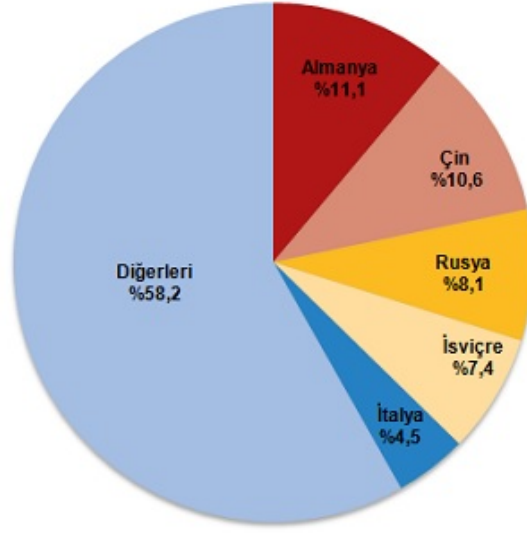
İthalatta Almanya ilk sırayı aldı. Kasım ayında Almanya'dan yapılan ithalat 2 milyar 352 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 2 milyar 238 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 722 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 570 milyon dolar ile İsviçre, 952 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %41,8'ini oluşturdu.

Ocak-Kasım döneminde ithalatta ilk sırayı Çin aldı. Bu dönemde, Çin'den yapılan ithalat 20 milyar 538 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 19 milyar 321 milyon dolar ile Almanya, 15 milyar 864 milyon dolar ile Rusya, 10 milyar 670 milyon dolar ile ABD ve 8 milyar 127 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %37,8'ini oluşturdu.

Ülkelere göre ihracat, Kasım 2020

Ülkelere göre ithalat, Kasım 2020

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %4,1 azaldı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2020 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre ihracat %4,1 azaldı, ithalat %8,3 arttı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2020 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat değişmezken, ithalat %15,9 arttı.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,3 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Kasım ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93,5'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,3'tür. Ocak-Kasım döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,4'tür.

Kasım ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %82,9'dur. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %12,0'dır. Ocak-Kasım döneminde imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %81,9'dur. Bu dönemde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %13,1'dir.

Teknoloji yoğunluğu	Kasım					Ocak-Kasım				
	2019		2020		Değişim (%)	2019		2020		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
İhracat (FOB)										
Toplam imalat sanayi	15 274	100,0	15 056	100,0	-1,4	156 826	100,0	143 194	100,0	-8,7
Yüksek teknolojlili ürünler	688	4,5	499	3,3	-27,5	5 409	3,4	4 839	3,4	-10,5
Orta yüksek teknolojlili ürünler	5 523	36,2	5 713	37,9	3,4	56 986	36,3	51 113	35,7	-10,3
Orta düşük teknolojlili ürünler	3 788	24,8	3 856	25,6	1,8	42 967	27,4	39 021	27,3	-9,2
Düşük teknolojlili ürünler	5 274	34,5	4 987	33,1	-5,4	51 465	32,8	48 221	33,7	-6,3
İthalat (CIF)										
Toplam imalat sanayi	14 350	100,0	17 518	100,0	22,1	146 573	100,0	161 414	100,0	10,1
Yüksek teknolojlili ürünler	2 038	14,2	2 110	12,0	3,5	19 845	13,5	21 082	13,1	6,2
Orta yüksek teknolojlili ürünler	5 739	40,0	7 822	44,7	36,3	60 456	41,2	66 577	41,2	10,1
Orta düşük teknolojlili ürünler	4 848	33,8	5 984	34,2	23,4	46 926	32,0	56 140	34,8	19,6
Düşük teknolojlili ürünler	1 726	12,0	1 602	9,1	-7,2	19 346	13,2	17 616	10,9	-8,9

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış, ISIC Rev.4 sınıflamasına uyarlanmıştır.

Özel ticaret sistemine göre ihracat 2020 yılı Kasım ayında 15 milyar 311 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2020 yılı Kasım ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %0,9 azalarak 15 milyar 311 milyon dolar, ithalat %11,9 artarak 19 milyar 849 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Kasım ayında dış ticaret açığı %99,0 artarak 2 milyar 280 milyon dolardan, 4 milyar 538 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2019 Kasım ayında %87,1 iken, 2020 Kasım ayında %77,1'e geriledi.

İhracat 2020 yılı Ocak-Kasım döneminde 143 milyar 625 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2020 yılı Ocak-Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %8,4 azalarak 143 milyar 625 milyon dolar, ithalat %2,6 artarak 188 milyar 380 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Kasım döneminde dış ticaret açığı %66,5 artarak 26 milyar 877 milyon dolardan, 44 milyar 756 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2019 Ocak-Kasım döneminde %85,4 iken, 2020 yılının aynı döneminde %76,2'ye geriledi.

Özel ticaret sistemine göre dış ticaret, Kasım 2020

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Kasım	2019	156 808		183 686		- 26 877		85,4
	2020	143 625	-8,4	188 380	2,6	- 44 756	66,5	76,2
Kasım	2019	15 456		17 736		- 2 280		87,1
	2020	15 311	-0,9	19 849	11,9	- 4 538	99,0	77,1

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi 29 Ocak 2021'dir.

AÇIKLAMALAR

Dış ticaret istatistikleri genel ticaret sistemi ve özel ticaret sistemi olmak üzere iki farklı ticaret sistemine göre hesaplanmaktadır. Genel ticaret sisteminde, bir ülkenin ekonomik alanına giren ve ekonomik alanından çıkan mallar kapsamaktadır. Bu sistemde, ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanına giren veya bu alanlardan çıkan mallar hesaplamalara katılmaktadır. Özel ticaret sisteminde ise, gümrük antrepoları ve serbest bölgeler istatistiklerde yer almamakta, sadece ülkenin serbest dolaşım alanına giren ve bu alandan çıkan mallar kapsamaktadır.

Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle üretilen dış ticaret istatistiklerinin ödemeler dengesi ve ulusal hesaplar gibi ekonomik istatistiklerde yapılan revizyonlara uyumlu hale getirilmesi amacıyla, Ocak 2020'den itibaren ayrıntılı olarak genel ticaret sistemine göre yayımlanmaktadır. Özel ticaret sistemine göre dış ticaret istatistiklerine ise bülten ve ekinde özet olarak yer verilmektedir.

TS33859

Teknik bilgi için: Eyüp Mehmet DİNÇ
Telefon: +90 312 454 75 92
e.posta: mehmet.dinc@tuik.gov.tr

Bilgi talebi için: Bilgi Dağıtım Grubu
Telefon: +90 312 454 72 56
e.posta: bilgi@tuik.gov.tr

 / tuikbilgi
 / tuikbilgi